

Notitie

Sociaal Veilige Sportomgeving

Voorkomen en aanpakken grensoverschrijdend gedrag

Culemborg, 1 september 2019

Bestuur Badminton Club Culemborg

September 2019

Inleiding

Grensoverschrijdend gedrag, ongewenste omgangsvormen zijn zo oud als de mensheid. Het is er altijd geweest. Gelukkig komt dit gedrag in de huidige tijd veel meer in de openbaarheid. De drempel om het naar buiten te brengen is ook veel lager geworden. We beseffen nu veel meer, met de normen en waarden van deze tijd, dat er tegen opgetreden moet worden. Binnen een sportvereniging, met leden oud en jong met trainers en begeleiders, zijn er heel veel onderlinge contacten, voor, tijdens en na het sporten. Helaas blijkt dit ook gelegenheid te kunnen geven voor ongewenst gedrag.

Met deze notitie willen we allen die betrokken zijn bij onze sportvereniging erop wijzen wat wij er onder verstaan en hoe we binnen onze verenigingsactiviteiten ermee om willen gaan. Overheid en de sportkoepels, waaronder Badminton Nederland willen ook dat we actief beleid voeren op dit punt.

Begripsbepaling ongewenste omgangsvormen.

Seksuele intimidatie en/of ander ongewenst gedrag is geen nieuw begrip meer in Nederland. Ook binnen de sport komt het voor. Al snel denken we hierbij aan jonge sporters die slachtoffer zijn geworden van volwassen begeleiders. Maar het komt ook voor tussen sporters onderling, of tussen begeleiders.

Ongewenste omgangsvormen komen tot uiting in verbaal, fysiek of ander non-verbaal gedrag.

Dit gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn, maar degene die hiermee wordt geconfronteerd ervaart het als ongewenst en onaangenaam.

Onder ongewenste omgangsvormen verstaan we handelingen van een groep of van een individu, die door een persoon, die deze handelingen als tegen zich gericht ziet, als vijandig, vernederend of intimiderend worden beschouwd.

In het geval van kinderen kan het mogelijk zijn dat ze het gedrag niet vernederend ervaren, doordat ze er niets van begrijpen. Maar ouders ervaren het dan als ongewenst.

De volgende vormen van ongewenst gedrag kunnen zich voordoen: seksuele intimidatie, geweldpleging en agressie, pesten, discriminatie, drugs en overmatig drankgebruik. Een duidelijke afbakening is niet mogelijk. Discriminatie kan een vorm van agressie zijn, pesten kan een vorm intimidatie zijn.

Ongewenste omgangsvormen vatten zich moeilijk in begrippen en zijn niet objectief. Subjectieve factoren spelen een rol als men een optreden als intimiderend ervaart. De persoonlijke beleving van directbetrokkenen moet altijd het uitgangspunt zijn. Vaak geven ouders aan dat zij de omgangsvormen, die men hanteert bij hun kinderen, als ongewenst ervaren.

We mogen ons als badmintonvereniging niet onttrekken aan onze verantwoordelijkheid als het een en ander gebeurt in relatie met de vereniging.

Seksuele intimidatie

Ongewenste seksuele toenadering, verzoeken om seksuele gunsten of ander verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag. Dit gedrag wordt door degene die het ondergaat, ongeacht sekse en/of seksuele voorkeur ervaren als ongewenst, onplezierig. Het kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn. Voor de duidelijkheid van de gebiedsbepaling toch een aantal voorbeelden:

- Dubbelzinnigheden en uitnodigingen met bijbedoelingen
- Fysieke intimidatie zoals handtastelijkheden
- Non verbale gedrag met seksuele bedoelingen zoals porno, gluren en foto's.
- Seksueel misbruik is een zeer ernstige vorm van seksuele intimidatie.

Iedere vrijwilliger/beroepskracht die met kinderen omgaat, zal zich ervan onthouden het kind te bejegenen op een wijze die het kind in zijn waardigheid aantast. Seksuele handelingen en intieme relaties in de contacten met het kind zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik. Dit omvat onder meer het verbod om het kind op zodanige wijze aan te raken dat het kind en/of de vrijwilliger/beroepskracht deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal kunnen ervaren. De vrijwilliger/beroepskracht mag ook niet ingaan op seksuele en/of toenaderingspogingen van het kind, ook als het kind dit verlangt of uitnodigt tot handelingen.

Agressie en geweld

Voorvallen waarbij een kind psychisch of fysiek wordt lastiggevalen, bedreigd.

Voorbeelden daarvan zijn:

- Fysiek geweld zoals slaan, schoppen en vastgrijpen.
- Psychisch geweld zoals achternazitten, vernederen en chantage.
- Verbaal geweld zoals schelden, treiteren en bedreigen.

Pesten

Pesten is systematisch uitoefenen van psychisch, fysiek of seksueel geweld door één persoon of groep tegen meestal één ander, die niet voldoende in staat is zichzelf te verdedigen.

Pesten onder elkaar rond het veld komt meer voor dan bestuurders denken. Vaak is het geweld van de groep tegen een persoon en kinderen kunnen daar ver in gaan. Als ouders een klacht hebben moet je dat niet afdoen: als kinderen onder elkaar. Soms zijn de gevolgen van niet reageren op signalen desastreus.

Voorbeelden daarvan zijn:

- Psychisch: uitlachen, voor de gek zetten of straal negeren, soms erg diep zuchten, roddelen, belachelijk maken.
- Fysiek: mishandelen, handtastelijk worden.

Discriminatie

Het zich in het openbaar, mondeling of geschrift of afbeelding, opzettelijk beledigend uitlaten over een groep mensen wegens hun sekse, ras, godsdienst of levensovertuiging. Discriminatie kan plaats vinden op grond van uiterlijk, huidskleur, geloofsovertuiging, geslacht, seksuele voorkeur enz.

Overmatig drankgebruik en drugs

Het zich binnen de sporthal, op het veld, in de kleedkamers en de kantine zodanig gedragen dat het vermoeden bestaat dat iemand te veel alcohol genuttigd heeft of onder invloed is van drugs. Onsamenhangend praten, niet aanspreekbaar, ongecoördineerd handelen zijn tekenen. Dit kan als ongewenst gedrag ervaren worden. Vermoeden van drugs of overmatig alcohol gebruik is echter altijd aanleiding om iemand daarop aan te spreken, en zo nodig te melden bij de politie.

Melding

De rol van Vertrouwenscontactpersoon (VCP) is in het leven geroepen om binnen de vereniging een eerste aanspreekpunt te hebben.

De VCP heeft binnen de vereniging een neutrale positie.

De VCP is het eerste aanspreekpunt voor vragen, vermoedens, meldingen, klachten en aangifte met betrekking tot ongewenst gedrag.

De VCP is aanspreekbaar voor spelers, ouders van spelers, kaderleden, vrijwilligers en bestuurders.

Hij neemt meldingen aan, informeert over mogelijke vervolgstappen, verzorgt procesbegeleiding en heeft een adviesrol richting het bestuur.

Tevens kan door tussenkomst van de VCP het registratiesysteem Seksuele intimidatie NOC*NSF worden geraadpleegd.

Het bestuur van BCC heeft een plaatselijke arts gevraagd of die wil fungeren als vertrouwenspersoon. Zijn naam is Harry Isfordink. Vanzelfsprekend blijft **alles** wat met de vertrouwenspersoon besproken wordt vertrouwelijk, tenzij uitdrukkelijk anders tussen melder en vertrouwenspersoon wordt overeengekomen.

De VCP is te bereiken via het email adres: vcp@bcculemborg.nl

Wanneer een lid/vrijwilliger /beroepskracht van de vereniging het vermoeden heeft dat iemand binnen de vereniging zich schuldig maakt aan (kinder)mishandeling of dat dit hem/haar ter ore komt, moet hij/zij dit direct melden bij het bestuur en/of de VCP. Deze heeft de plicht direct de politie hiervan in kennis te stellen.

Problemen met drugs en alcohol moet direct bij het constateren opgelost worden. Zo nodig wordt de politie ingeschakeld. In ieder geval mag er geen geweld gebruikt worden door leden van de vereniging. Het bestuur moet van ieder incident op de hoogte worden gesteld.

Badminton Nederland en NOC/NSF

Bij een melding of een vermoeden van seksuele intimidatie of misbruik, kan ieder individueel lid een beroep doen op de ondersteuningsmogelijkheden die Badminton Nederland biedt. De melding kan gericht worden aan meldpunt@badminton.nl. Dit adres wordt vertrouwelijk uitgelezen door de contactpersoon voor het meldpunt.

Voor alle sporters en hun omgeving heeft NOC/NSF in samenspraak met de sportbonden het Vertrouwenspunt Sport opgezet. Zie voor meer informatie de website van NOC/NSF.

Aandacht voor gedragsregels

Omgangsregels kunnen gezien worden als algemene uitgangspunten voor gedrag. In de sport is de relatie tussen de trainer en de sporter erg belangrijk. Daarom heeft de georganiseerde sport gedragsregels vastgesteld. Deze gedragsregels zijn gericht op trainers/coaches/begeleiders/kaderleden (verder in de tekst begeleider genoemd) en maken deel uit van het Tuchtreglement van de sportbond. De gedragsregels geven aan waar de grenzen liggen in het contact tussen begeleider en sporter.

Gedragsregels zijn dus iets anders dan omgangsregels en zijn afdwingbaar. Als een of meerdere gedragsregels overtreden wordt, dan kan een tuchtprocedure met tuchtrechtelijke sancties volgen vanuit de sportbond. Binnen de georganiseerde sport zijn de volgende 'Gedragsregels begeleiders in de sport' vastgesteld:

1. De begeleider moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de sporter zich veilig kan voelen;
2. De begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast, én verder in het privéleven van de sporter door te dringen dan nodig is in het kader van de sportbeoefening;
3. De begeleider onthoudt zich van elke vorm van (machts)misbruik of seksuele Intimidatie tegenover de sporter;
4. Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen de begeleider en de jeugdige sporter tot zestien jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik;
5. De begeleider mag de sporter niet op een zodanige wijze aanraken dat de sporter en/of de begeleider deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten;
6. De begeleider onthoudt zich van (verbale) seksueel getinte intimiteiten via welk communicatiemiddel dan ook;
7. De begeleider zal tijdens training(stages), wedstrijden en reizen gereserveerd en met respect omgaan met de sporter en met de ruimte waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de hotelkamer;
8. De begeleider heeft de plicht - voor zover in zijn vermogen ligt - de sporter te beschermen tegen schade en (machts)misbruik als gevolg van Seksuele Intimidatie. Daar waar bekend of geregeld is wie de belangen van de (jeugdige) sporter behartigt, is de begeleider verplicht met deze personen of instanties samen te werken, opdat zij hun werk goed kunnen uitoefenen;
9. De begeleider zal de sporter geen (im)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen. Ook de begeleider aanvaardt geen financiële beloning

of geschenken van de sporter die in onevenredige verhouding tot de gebruikelijke dan wel afgesproken honorering staan;

10. De begeleider zal er actief op toezien dat deze regels worden nageleefd door iedereen die bij de sporter is betrokken. Indien de begeleider gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragsregels zal hij de daartoe noodzakelijke actie(s) ondernemen;
11. In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest hiervan te handelen.

Omgangsregels

Bij veel activiteiten is er sprake van lichamelijk contact. Gedacht kan worden aan het stoeien, in kleine ruimten vertoeven en het douchen in gemeenschappelijke ruimten. Ook worden er gemakkelijk opmerkingen gemaakt over de prestaties of het uiterlijk van een ander. Het actief hanteren en uitdragen van omgangsregels helpt om overschrijding van grenzen te voorkomen. Omgangsregels die BCC belangrijk vindt zijn:

- Ik negeer de ander niet;
- Ik doe niet mee aan pesten, uitlachen of roddelen;
- Ik scheld niet en maak geen gemene grappen of opmerkingen over anderen;
- Ik vecht niet, ik gebruik geen geweld, ik bedreig de ander niet, ik neem geen wapens mee;

Aanstelling vrijwilligers

Bij BCC worden nieuwe vrijwilligers gescreend. Zedendelinquenten herken je niet aan hun uiterlijk en dat geldt ook voor mensen die zich op een ander manier schuldig hebben gemaakt aan grensoverschrijdend gedrag. We maken daarbij onderscheid tussen vrijwilligers die een kleine taak vervullen (bijv. bardienst) en functionarissen met een uitgebreider takenpakket, zoals trainers en bestuurders. In de screening worden de volgende onderwerpen meegenomen:

Onderwerp	Uitgebreid	Verkort
Kennismakingsgesprek door min. 2 bestuursleden	Ja	Nee
Referenties checken bij andere verenigingen	Ja	Nee
Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)	Ja	Nee
Gedragsregels laten ondertekenen	Ja	Ja
Bevragen registratiesysteem Seksuele Intimidatie	ja	Nee

Informatie aan betrokkenen

Bij BCC informeren we iedereen over het beleid omtrent grensoverschrijdend gedrag en de preventie daarvan. We zorgen ervoor dat het voltallige kader de gemaakte afspraken kent. We stellen ook leden en ouders van jeugdleden op de hoogte. Ze worden waar mogelijk in de besluitvorming betrokken. Dat doen we d.m.v.:

- De website www.bcculemborg.nl;
- Agendapunt op de ALV;
- Een paragraaf in het jaarverslag;
- Een poster op het publicatiebord in de sporthal;
- Apart e-mailadres voor de vertrouwenscontactpersoon.